

Woordvoerders 'seniorenhuisvesting'

21 oktober 2021
JK/MVE/2021.313

Betreft: Nota-overleg initiatiefnota 'Een eigen thuis, voor nu en morgen'.

Geacht Kamerlid,

Aanstaande maandag (25 oktober) bespreekt u, in aanwezigheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bovenbedoelde initiatiefnota.

In dit schrijven geef ik u een aantal aandachtspunten rondom het thema 'wonen en senioren' mee met het verzoek die bij dat overleg te betrekken.

Uiteraard is sinds het verschijnen van de nota in kwestie, die door de Koepel Gepensioneerden wordt onderschreven, en de kabinetsreactie daarop veel gebeurd. Gelukkig maar, want de urgentie van de in de nota aan de orde gestelde problematiek is alleen nog maar toegenomen; en fors ook. Tegelijkertijd komt (zeker tegen de achtergrond van dat laatste) de daadwerkelijke bouw van voor senioren passende woningen nog steeds onvoldoende van de grond. Er is daarom in eerste instantie niet per sé behoefte aan meer studies, onderzoeken of plannen, maar vooral aan concrete afspraken 'met aantallen en jaartallen'. In het deze zomer aan de Kamer aangeboden Manifest 'Naar een integraal ouderenbeleid' drongen seniorenorganisaties daar eerder op aan. [20210705-manifest-noodzaak-integraal-ouderenbeleid.pdf \(koepelgepensioneerden.nl\)](https://www.koepelgepensioneerden.nl/20210705-manifest-noodzaak-integraal-ouderenbeleid.pdf)

In de beleving van de Koepel Gepensioneerden is dat ook de wens van de Tweede Kamer. Zo werd voor de zomer bijvoorbeeld een motie (van uw collega's Ellemeet en Westerveld) omtrent een 'woonakkoord ouderenzorg' aangenomen en recent nog een motie (van collega Den Haan) om te komen tot een 'nationaal programma wonen voor ouderen'. Beide moties werden ingediend ná de totstandkoming dit voorjaar van bestuurlijke afspraken tussen Aedes, ActiZ, VNG, Taskforce Wonen en Zorg en de ministeries van BZK en VWS. Die afspraken, hoe belangrijk op zich ook, worden dus breed gezien als onvoldoende.

Extra inspanningen, èn acties, zijn dan ook nodig. De Koepel Gepensioneerden gaat er van uit dat bedoelde moties, als ook haar eigen hierboven gememoreerde inzet, daar ook toe zullen leiden. Verwijzen naar 'wat al in gang is gezet', is echt niet genoeg.

Belangrijke elementen bij die extra acties zijn wat betreft de Koepel Gepensioneerden:

1. Blijf weg van het frame dat senioren andere woningzoekenden in de weg zitten en zo een van de oorzaken zijn van de wooncrisis, maar omarm de gedachte dat zij juist onderdeel van de oplossing zijn: verhuist een senior (naar passende woonruimte), dan komt vaak een geschikte woning voor een gezin vrij dat op zijn beurt vervolgens woonruimte voor bijvoorbeeld starters achterlaat. Voldoende passende en betaalbare woonruimte voor senioren brengt zo de noodzakelijke doorstroming op de hele woningmarkt op gang;
2. Realiseer je dat senioren vooral langer thuis kunnen (en willen) blijven wonen als sprake is van passende woonruimte in een omgeving die (ook) op hun behoeften is afgestemd (met bijvoorbeeld voldoende zorg-, maar ook andere voorzieningen in de buurt);
3. Erken dat met het sluiten van verzorgingstehuizen een 'gat' tussen thuis en verpleeghuis is ontstaan terwijl de behoefte aan woonruimte waarbij ook in (lichtere) zorg wordt voorzien is gebleven;
4. Betrek senioren en hun organisaties meer bij de vraag aan welke woonruimte zij behoefte hebben (tot nu toe gebeurt dat onvoldoende: zo maken seniorenorganisaties bijvoorbeeld geen deel uit van de Taskforce Wonen en Zorg);
5. Neem belemmeringen om diverse voor senioren passende woonvormen te realiseren (op bijvoorbeeld financieel en fiscaal gebied of voortvloeiend uit tijdrovende vergunningsprocedures) zo snel mogelijk weg, desnoods via experimenten;
6. Maak het eenvoudiger voor mantelzorgers en senioren (ook onderling) om samen onder één dak te wonen. Bestraf dat niet (via bijvoorbeeld de kostendelersnorm), maar beloon het;
7. Versnipper verantwoordelijkheden en bevoegdheden in dezen niet langer (want als iedereen een beetje verantwoordelijk is, is niemand echt verantwoordelijk) en leg de regie in één hand; bij voorkeur in die van één bewindspersoon en/of bijvoorbeeld door het instellen van een 'regeringscommissaris' met doorzettingsmacht;
8. Schrik niet terug voor een meer dwingende aanpak, want het gaat om een uitdaging die dringend moet worden aangepakt.

Zoals gezegd: er is geen behoefte aan (weer) nieuwe studies, onderzoeken en plannen. Die zijn er genoeg. Nog meer nieuwe studies, onderzoeken en plannen houden de nu benodigde acties slechts op. Maken de urgente problematiek groter, niet kleiner. Het is nú tijd om spijkers met koppen te slaan. De schop moet de grond in.

Ik wens u een goed, vruchtbaar debat toe en kijk uit naar concrete stappen.

Vriendelijke groet,

John Kerstens

Voorzitter Koepel Gepensioneerden